

Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums
2020.gada 19.novembrī

Ārlietu ministrijas parlamentārās sekretāres
Zandas Kalniņas-Lukaševicas
uzruna

Saulītis kundze!

Andersona kungs!

Dāmas un kungi!

Dārgie draugi!

Sirsnīgi sveicu jūs šajā svētku nedēļā, kad svinam Latvijas 102.dzimšanas dienu! Šie svētki bija īpaši. Tie mudināja mūs ieskatīties un ieklausīties katram sevī pašā, pārdomājot, ko mums nozīmē Latvija, ko nozīmē mūsu Latvijas brīvība un neatkarība, kā jūtamies Latvijas dzimšanas dienā.

Šogad nebija salūta Daugavmalā. Bet mēs varējām uzgavilēt daudz laimes Latvijai katrs savās mājās, ģimenes lokā. Kādreiz tieši lielākā vienkāršībā - mazākā svētku drudzī - varam skaidrāk ieraudzīt mūsu jubilāres starojumu un neatkārtojamo vērtību.

Šogad krāšņas balles un kopā sanākšanu aizstāja rāms prieks. Covid-19 pandēmija ir likusi šogad apstāties visai pasaulei, ir pārvērtusi mūsu ikdienu, liekot raizēties par savu un savu tuvinieku veselību, liekot bažīties par rītdienu un ienākumiem daudzās ģimenēs. Tikai kopā, vienam otru atbalstot un apzinīgi ievērojot drošības pasākumus, mēs pārvarēsim šo krīzi.

Jau atkal tiekam rūdīti grūtībās. Šoreiz tās skar pilnīgi visu pasauli. Patiešām visu. Bet mums jāstiprina sava un savu līdzcilvēku apņēmība izturēt, šī situācija nevilksies mūžīgi. Ir jau pirmie paziņojumi par efektīvu vakcīnu izstrādi, tas iezīmē jau pavisam konkrētas aprises, kad atkal varēsim teikt, ka šī krīze ir pārvarēta un atstāta aiz muguras!

Jaunā realitāte ir pārvērtusi arī Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma norisi. Jaunā realitāte ir likusi un ļāvusi mums daudz plašāk novērtēt, iemācīties un pielietot interneta sniegtās iespējas. Mēs neesam šķirti, mēs esam vēl vairāk savienoti un savstarpēji saistīti!

Paldies foruma organizatoriem, kas spēja īsā laikā pārvērst un pārveidot tā norisi uz pilnīgi attālinātu formātu! Jūs esat paveikuši fantastisku darbu! Paldies jums!

Esmu jau tagad pārlicināta, ka forums būs izdevies un veiksmīgs! Forumā dalību ir reģistrējuši teju 500 cilvēki no 25 dažādām valstīm, bet vēl 2000 jau paudušu interesi skatīties foruma tiešraidī. Dienas noslēgumā varēsim uzzināt, cik daudz vairāk ir sekojuši tā norisei sociālajos tīklos un interneta portālos. Forums jau ir pārspējis iepriekšējo gadu sasniegumus!

Tas ir tikai viens piemērs, kā Latvija un mūsu cilvēki spēj sasniegt vairāk, par spīti šķēršļiem. ***Mēs protam šķēršļus pārvērst tramplīnos!*** Kas gan vēl spīgtāk spētu raksturot latviešus? Mēs protam šķēršļus pārvērst tramplīnos!

Paskatieties uz Latvijas eksporta rādītājiem šogad! Latvijas preču eksports šī gada septembrī ir sasniedzis vēsturiski augstākos rādītājus. 2020. gada septembrī Latvijas ārējās tirdzniecības apgrozījums bija par 7,7% vairāk nekā pirms gada, tai skaitā preču eksporta vērtība palielinājās par 13%, kas ievērojami pārsniedz cerēto. Galvenais eksporta pieaugumu veicinošais faktors septembrī bija ļoti labā lauksaimniecības raža šogad. Taču pieaugumi ir arī citās jomās, kas vairāk ir saistīts ar mūsu rūpniecības veiksmīgo sniegumu, kas šogad apsteidz daudzas citas Eiropas valstis. Septembrī ievērojami ir pieaudzis arī elektroiekārtu un dažādu mehānismu eksports – par attiecīgi 39,6% un 32,2%. Tiek prognozēts, ka tuvākajos mēnešos Latvijas eksports turpinās augt.

Te arī katram PLEIF dalībniekam ir kas darāms! Latvijas kopējie sasniegumi noteikti paver jaunas iespējas arī individuālā līmenī mūsu ražotājiem un eksportētājiem. Es ceru, ka forums ļaus atrast arvien jaunas eksporta noieta iespējas un jaunus tirgus! Šeit pulcējas uzņēmēji no vairāk nekā 25 valstīm!

“Kamēr mēs skatījāmies apkārt pēc palīgiem, mēs paši sevī esam atraduši stiprāko un labāko palīgu,” pirms 100 gadiem “Mazajās piezīmēs” rakstīja Kārlis Skalbe.

Tomēr šis brīdis nenozīmē iespēju apstāties un atpūsties. Nemaz! IKP šogad trešajā ceturksnī Latvijā ir samazinājies par 3,1%, salīdzinot ar attiecīgo periodu pērn. Tas nozīmē, ka mums jāspēj gudri atbalstīt nozares un cilvēkus, kas pandēmijas dēļ ir zaudējuši darba iespējas un ienākumus. Jāspēj palīdzēt.

Mums priekšā ir vēl ļoti daudz darba, daudz šķēršļu un daudz izaicinājumu. Tātad arī daudz iespēju. Jāizvēlas pareizais ceļš. Eksporta pieaugumam ir un būs izšķiroša nozīme.

Pieminēšu **trīs** darba virzienus.

Pirmkārt, Latvijas vienotais tēls. Par to runājām pagājušā gada forumā Valmierā. Gada laikā esam strādājuši un pavirzījušies uz priekšu. Ir labi risinājumi, idejas, lēmumi un perspektīvas. Tagad tās jāīsteno! Prieks, ka ļoti aktīvi šai darbā ir iesaistījušies Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra un tās jaunais vadītājs. Kopā ar sabiedrības līderiem un privāto sektoru jāspēj paveikt nepieciešamo. Jau tūdaļ varēsim sekot Andra Rubīna prezentācijai par Latvijas vienotā tēla tapšanu.

Otrkārt, inovācijas. Latvijai ir daudz stipro pušu un priekšrocību. Tās jāturpina likt lietā. Latvijā ir viens no ātrākajiem un blīvākajiem mobilā tīkla - un līdz ar to ikkatram pieejama interneta - pārklājumiem pasaulē. Latvija ir viena no pirmajām valstīm pasaulē, kas jau vairāk nekā pirms gada uzsāka arī 5G tīkla izmantošanu. Piedevām tieši Latvijā tiek ražoti ļoti kvalitatīvi, droši un visā pasaulē pieprasīti 5G interneta rūteri!

Tāpat šogad reāli ir sākta *Rail Baltica* būvniecība. Tā izbūves gaitā tiks radītas daudzas labi apmaksātas darba vietas. *Rail Baltica* ir projekts, kas ietver ne tikai jaunas dzelzceļa sliedes un ātrgaitas vilcienus, kas ļaus ātri un klimatam draudzīgi nokļūt no Baltijas valstīm Centrāl- un Rietumeiropā un atpakaļ. Tas ir projekts ar tiešām laikmetīgu konceptu un modernām tehnoloģijām.

Svarīga ir arī Latvijas apņemšanās aktīvi un no pirmās dienas līdzdarboties Eiropas pārejā uz zaļo enerģiju. Tas paver iespējas jaunu tehnoloģiju attīstīšanai un ražošanai arī Latvijā. Latvija kopā ar reģiona valstīm turpina progresu brīva, caurspīdīga un diversificēta reģionālā

enerģijas tirgus izveidē. Baltijas valstu elektrotīklu sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu saglabājas kā Latvijas galvenā prioritāte enerģētikas jomā. Tā nodrošinās energoapgādes drošību reģionā.

Tie ir tikai daži spilgti piemēri Latvijas inovāciju un tehnoloģu izcilībai.

Es ar aizrautību gaidu šī foruma paneļdiskusijas, kurās satiksies vairāki izcili Latvijas uzņēmēji, inovatori, tehnoloģiju attīstītāji. Inovācijas un izcilība rādīs ceļu Latvijas ekonomikas izaugsmei pēc-pandēmijas laikam.

Ir svarīga sadarbība savā starpā. Svarīgi veidot jaunus sadarbības tīklus un iespējas, un ieklausīties savos partneros. Viens no tādiem piemēriem ir arī Trīs jūru iniciatīva, kam pēc Ārlietu ministrijas ierosinājuma tiks veltīta šodienas foruma otrā paneļdiskusija ar vairākiem lieliskiem diskutētājiem.

Līdz ar to kā trešo ir jāizceļ - mūsu griba, apņēmība un spēja strādāt kopā. No Rietumaustrālijas līdz Ziemeļkanādai. No Riodežaneiro līdz pat Rīgas jūrmalai. Kopā strādājot, sadarbojoties, atbalstot vienam otru, mēs spējam paveikt apbrīnojami daudz un spēsim sasniegt arvien jaunu izcilību un pieaugošu labklājību mūsu cilvēkiem šeit - skaistajā un vienīgajā Latvijā.

Sadarbība ir visspēcīgākais ierocis mūsdienu pasaulē!

“Man ir maz ko sacīt tāpēc, ka tauta ir sākusī runāt. Runāt ar darbiem - tā ir stiprākā un labākā valoda,” rakstīja K. Skalbe. Ar šiem vārdiem gribu noslēgt.

Runāsim ar darbiem ekonomikā un inovāciju jomā! Runāsim ar darbiem, veidojot vienoto valsts tēlu!

Runāsim ar darbiem, kas liek pieaugt turībai un dzīves kvalitātei Latvijā!

Daudz laimes, Latvija!